

การประเมินความเสี่ยง
การทุจริตประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2565

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

คำนำ

การส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบภาครัฐ เป็นหน้าที่ของทุกหน่วยงานของรัฐ และการบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์การอย่างมีธรรมาภิบาล โดยปัจจัยหลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ประสบความสำเร็จเกิดจากความมุ่งมั่นของหัวหน้าหน่วยงานและผู้กำกับดูแล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมไปถึงผู้บริหารและบุคลากรภายในองค์กรได้ตระหนัก มีการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กร ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญรวมถึงการผลักดันให้มีการดำเนินการ และกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ในการที่ทุกหน่วยงานของรัฐจะต้องรณรงค์ กำกับติดตาม เพื่อปลูกฝังจิตสำนึก ปรับทัศนคติของบุคลากรภายในองค์กร และเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

ในการนี้ เพื่อให้การป้องกันการทุจริตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล ลดโอกาสที่จะเกิด และสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ทันเวลา อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ มหาวิทยาลัยแม่โจ้จึงดำเนินการวิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง รวมถึงการกำหนดมาตรการป้องกัน ตลอดจนการดำเนินกิจกรรมเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตภายในองค์กร ซึ่งในการดำเนินงานในประเด็นความเสี่ยงการทุจริตของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในตัวชี้วัดที่ 10 ข้อ 036 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ และข้อ 037 การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นไปตามนโยบายและแนวทางการดำเนินงานตามคู่มือการบริหารความเสี่ยงมหาวิทยาลัยแม่โจ้

คณะกรรมการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

งบประมาณ พ.ศ. 2565

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	4-9
<ul style="list-style-type: none"> - หลักการและเหตุผล - วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง - วัตถุประสงค์ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต - คำนิยามศัพท์ - ประเภทของความเสี่ยง	
ส่วนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	10-19
<ul style="list-style-type: none"> - ขั้นตอนและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง - วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) - การระบุเหตุการณ์เสี่ยง (Risk Event Identification) - การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) - การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) - กำหนดกิจกรรมการควบคุม (Control Activities) - ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication) - การติดตามและการประเมินผล (Monitoring) - แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2565	
ส่วนที่ 3 ภาคผนวก	20-22
<ul style="list-style-type: none"> - คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ 1524/2563 ลงวันที่ 14 ตุลาคม 2563	

ส่วนที่ 1 บทนำ

หลักการและเหตุผล

ด้วยปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมเกี่ยวกับหน่วยงานภาครัฐที่มีการดำเนินงานที่ไม่โปร่งใส มีการบริหารงานอย่างไม่มีคุณธรรมและจริยธรรม รวมไปถึงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ก่อให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อองค์กรและประเทศ โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (สำนักงาน ป.ป.ช.) จึงได้มีแนวคิดในการพัฒนาเครื่องมือที่จะบ่งชี้ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐขึ้น และได้้นำการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) มาใช้และพัฒนาระบบการประเมิน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ในหน่วยงานภาครัฐ โดยถือเป็นการประเมินที่ครอบคลุมหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ ซึ่งเป็นไปตามมติ คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

ซึ่งมีแนวทางในการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินงานที่มีคุณธรรมและความโปร่งใส การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามจรรยาบรรณการบริหารงานอย่างมีจริยธรรม ตลอดจนการจ่ายหรือเรียกรับสินบนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งการทุจริต และการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ และยังสะท้อนถึงปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาองค์กรและประเทศ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ตระหนักถึงภัยคุกคามที่ยังมาไม่ถึง และลดโอกาส ลดการสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตหรือผลกระทบจากเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ และเห็นความสำคัญของปัญหาเหล่านี้ ซึ่งมหาวิทยาลัยพร้อมที่จะส่งเสริมสนับสนุนในการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นภายในองค์กร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับองค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน คณาจารย์ นิสิต และประชาชนทั่วไปว่ากระบวนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตภายในองค์กร เพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น และสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ทันเวลา อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

วัตถุประสงค์การบริหารจัดการความเสี่ยง

1. เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรที่มีความมั่นคงและยั่งยืน
2. เพื่อให้มีการเฝ้าระวัง ป้องกัน และบริหารจัดการ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด และลดความรุนแรง ของผลกระทบ จากปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ อันนำไปสู่ความสูญเสีย ความล้มเหลว และเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัย
3. เพื่อให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล อย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต

เพื่อให้มีการเฝ้าระวัง ป้องกัน และบริหารจัดการ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด และลดความรุนแรง ของผลกระทบ จากการทุจริตและการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนการทุจริตในการประพฤติมิชอบ อันนำไปสู่ความสูญเสีย ความล้มเหลว และเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัย

คำนิยามศัพท์

การบริหารจัดการความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวได้รับการออกแบบให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ประเมินผลกระทบ และกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าการดำเนินงานในองค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถและเพิ่มมูลค่าให้หน่วยงาน

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน อาจเกิดขึ้น หรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ ในอนาคต ซึ่งหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อเชิงลบ เกิดความสูญเสีย ความเสียหายต่อความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของมหาวิทยาลัย หรือทำให้เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยเบี่ยงเบนไป ซึ่งปัจจัยที่ทำให้เกิดขึ้นอาจมาจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น การเปลี่ยนแปลงนโยบายภาครัฐ นโยบายผู้บริหารหรือเกิดความไม่แน่นอนในการบริหารงาน การขยายตัวหรือการหดตัวทางเศรษฐกิจ ความผันผวนทางการเงิน ความต้องการของผู้รับบริการ กลุ่มประชากร Disruptive Technology สภาพภูมิอากาศ และการเกิดโรค ระบาด (ทั้งที่เป็นตัวเงินและ ไม่ใช่ตัวเงิน) เป็นต้น

ปัจจัยความเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใดและจะเกิดขึ้นได้อย่างไรและทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการความเสี่ยง ในภายหลังได้อย่างถูกต้อง **ปัจจัยความเสี่ยง**พิจารณาได้จาก

- 1) ปัจจัยภายนอก เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย ฯลฯ
- 2) ปัจจัยภายใน เช่น กฎระเบียบ ข้อบังคับภายในองค์กร ประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ระบบการทำงาน ฯลฯ

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง (ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง)

ผลกระทบ (Impact) คือ ความเสียหายที่เกิดขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์กร ทั้งด้านการเงิน และที่ไม่ใช่ด้านการเงิน (ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์กรหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง)

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) คือ สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากประเมินโอกาสและ ผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

ระดับความเสี่ยง	ความหมาย
สูงมาก	ระดับความเสี่ยงที่มหาวิทยาลัยไม่สามารถยอมรับได้ และจำเป็นต้องวางแผนบริหารจัดการระดับมหาวิทยาลัยอย่างเร่งด่วน (โชนสีแดง)
สูง	ระดับความเสี่ยงที่ส่วนงานจะต้องวางแผนบริหารจัดการภายในส่วนงานเอง (โชนสีส้ม)
ปานกลาง	ระดับความเสี่ยงที่มหาวิทยาลัยยอมรับได้ แต่ต้องมีการติดตาม เผื่อระวัง ต้องมีมาตรการควบคุมให้ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง (โชนสีเหลือง)
ต่ำ	ระดับความเสี่ยงที่มหาวิทยาลัยยอมรับได้ เนื่องจากมีมาตรการควบคุมอยู่แล้ว (โชนสีเขียว)

ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) หมายถึง จำนวน (Amount) หรือ ข้อความ (Statement) ของความเสี่ยงในภาพกว้าง (Broad Level) ที่มหาวิทยาลัยสามารถยอมรับได้ **กำหนดขึ้นโดยฝ่ายบริหาร** เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์มหาวิทยาลัย เพื่อการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม การกำหนด Risk Appetite ขึ้นอยู่กับ

ปัจจัยภายใน ระดับของการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Aversion)

ปัจจัยภายนอก ระดับของความไม่แน่นอนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของสถาบันการศึกษา

ระดับความเบี่ยงเบนจากระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) คือ ระดับความเบี่ยงเบนจากระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ที่กำหนดไว้ (ตัววัดผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์) เพื่อช่วยให้มหาวิทยาลัยมั่นใจได้ว่าได้มีการดำเนินการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (Risk Appetite : RA) ซึ่งทำให้มหาวิทยาลัยสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้

ประเมินค่าคะแนนการยอมรับโอกาสที่จะเกิด หมายถึง การประเมินค่าคะแนนการยอมรับความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์นั้นจะเกิด

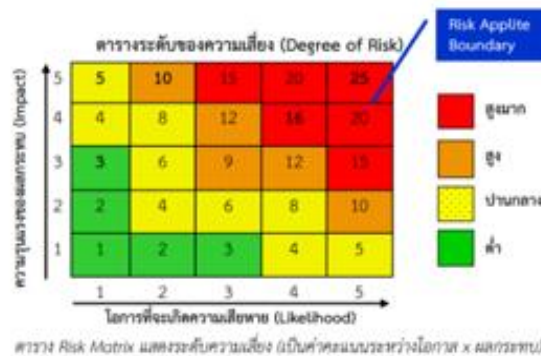
ประเมินค่าคะแนนการยอมรับผลกระทบเมื่อเกิดเหตุการณ์ หมายถึง การประเมินค่าคะแนนการยอมรับความเสียหายที่มีต่อหน่วยงานหากเกิดเหตุการณ์นั้นจริง

การจัดลำดับความเสี่ยง (Risk Rating) เป็นการพิจารณาความเสี่ยงภายใต้มิติของโอกาสเกิดและผลกระทบ ซึ่งการประเมินผลกระทบจะต้องพิจารณาผลกระทบทุกด้านแล้วเลือกผลกระทบที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย โดยอ้างอิงกับตารางเกณฑ์ผลกระทบที่แสดงไว้ หากระดับค่าคะแนนทั้งโอกาสเกิดและผลกระทบของความเสี่ยงใดไม่อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ให้นำความเสี่ยงนั้นไปวางแผนบริหารจัดการโดยคำนึงถึงต้นทุนที่ใช้ในการจัดการกับคุณค่าหรือผลประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

คะแนนความเสี่ยง หมายถึง การให้ค่าคะแนนของความเสี่ยง (ตัวเลข) โดยนำระดับของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง คูณ ผลกระทบของความเสี่ยง ซึ่งจะทำให้ทราบว่าในแต่ละเหตุการณ์ความเสี่ยงมีค่าคะแนนมากน้อยเพียงใด เพื่อให้หน่วยงานสามารถทราบความรุนแรงของความเสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยง และนำคะแนนดังกล่าวมาจัดลำดับความสำคัญ ว่าควรพิจารณาดำเนินการตามวิธีการลดความเสี่ยงที่มีค่าคะแนนสูงสุดก่อน โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

สูตร :

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง x ผลกระทบของความเสี่ยง = ค่าคะแนนความเสี่ยง

ตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicator : KRI) คือ ตัวบ่งชี้ความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่จะช่วยติดตามความเสี่ยง รวมถึงเป็นสัญญาณเตือนภัย เพื่อให้สามารถคาดการณ์เหตุการณ์ความเสี่ยงในอนาคต และมีมาตรการป้องกันก่อนเกิดเหตุการณ์ความเสียหาย โดยใช้สถิติและ/หรือการวัดความเสี่ยงจากการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ดัชนีตัวชี้วัดความเสี่ยงอาจมีหลายตัวก็ได้ ขึ้นอยู่กับการระบุสาเหตุความเสี่ยง หรือปัจจัยข้อมูลที่จะสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มของระดับความเสี่ยง สามารถใช้เป็นตัวเตือนภัยล่วงหน้าได้ (Warning Sign) เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงใช้เพื่อการติดตามและเฝ้าระวังเหตุการณ์ความเสี่ยงในแต่ละช่วงเวลา

ประเภทของความเสี่ยงแบ่งเป็น 6 ประเภทดังนี้

ประเภทความเสี่ยง	ขอบเขตความหมาย	ตัวอย่าง
1. ความเสี่ยงด้านนโยบายและกลยุทธ์ (Strategic Risk)	<ul style="list-style-type: none"> ☐ เป็นความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อวิสัยทัศน์ เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ส่วนงาน หรือหน่วยงาน ทำให้ไม่บรรลุผลสำเร็จตามที่มุ่งหวัง ☐ เป็นความเสี่ยงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์เหตุการณ์ภายนอก ☐ เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์คลาดเคลื่อนล่าช้าหรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> กำหนดกลยุทธ์ผิดพลาดไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร กิจกรรมตามแผนกลยุทธ์ไม่สามารถนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์องค์กรได้ กลยุทธ์ขององค์กรขาดการพัฒนาให้ทันต่อสถานการณ์จนไม่สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้
2. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)	<ul style="list-style-type: none"> ☐ เป็น ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการเงินและฐานะทางการเงินของส่วนงาน หรือหน่วยงาน อาทิ เสถียรภาพความมั่นคงการเงิน สภาพคล่องทางการเงิน ความไม่สมดุลของรายรับและรายจ่าย การสูญเสียงบประมาณ โอกาสทางการเงินนโยบายทางการเงินที่ล่าสมัย ล่าช้าผิดพลาด ☐ เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การเงิน การบัญชี ☐ เป็นความเสี่ยงจากการบริหารการเงินที่ผิดพลาด คลาดเคลื่อนขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ ☐ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการประมาณการงบประมาณใช้จ่าย ไม่เพียงพอหรือไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ 	<ul style="list-style-type: none"> เบิกจ่ายงบประมาณไม่ทันตามกำหนดเวลา งบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน องค์กรขาดสภาพคล่องในการชำระหนี้ เกิดหนี้สูญจากลูกหนี้ การเปลี่ยนแปลงของราคาวัตถุดิบ, อัตราแลกเปลี่ยน, ดอกเบี้ย ฯลฯ
3. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk)	<ul style="list-style-type: none"> ☐ เป็นความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามภารกิจหน้าที่ในงานประจำที่สำคัญของหน่วยงานทำให้เกิดความผิดพลาด บกพร่องติดขัด หยุดชะงัก ล่าช้า หรือไม่สามารถดำเนินการได้ ☐ เป็นความเสี่ยง ที่เกิดเนื่องจากกระบวนการภายใน กระบวนการทำงาน เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงานเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับความเพียงพอของ 	<ul style="list-style-type: none"> บุคลากรขาดทักษะ, ความชำนาญและความรู้เฉพาะทาง เกิดอุบัติเหตุ หรือได้รับอันตรายจากการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีล้าสมัย ถูกละเมิดลิขสิทธิ์ สร้างมลพิษแก่ชุมชนรอบข้าง สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน/ผู้มีส่วนได้เสีย

ประเภทความเสี่ยง	ขอบเขตความหมาย	ตัวอย่าง
	ทรัพยากรต่าง ๆ ข้อมูลสารสนเทศ บุคคล วิธีการและประสิทธิผลในการดำเนินการ	
4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk)	☐ เป็นความเสี่ยงที่เป็นผลสืบเนื่องกับการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่างๆ ☐ ความเสี่ยงจากการที่ปฏิบัติหย่อนยานกว่ามาตรฐานการดำเนินงานจรรยาบรรณ ความคาดหวังของสังคมและสาธารณชน และประเด็นธรรมาภิบาล ☐ เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน	<ul style="list-style-type: none"> ดำเนินงานไม่เสร็จตามกำหนดในสัญญา กระบวนการดำเนินงานไม่เป็นไปตามข้อตกลง ผู้เสียผลประโยชน์หรือบุคลากรในองค์กรต่อต้านกฎระเบียบใหม่ องค์กรได้รับความเสียหายในทางใดทางหนึ่งจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย
5. ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology Risk)	☐ ความเสี่ยงที่ครอบคลุมการบริหารจัดการ การเรียนการสอน และประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล/สารสนเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัย (Security)	<ul style="list-style-type: none"> การเข้าถึงระบบงาน และข้อมูลเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น (Confidentiality) ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูล (Integrity) และความพร้อมใช้งานของระบบงานและข้อมูล (Availability และการรองรับเทคโนโลยีใหม่ (5G)
6. ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputation Risk)	☐ เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจ ความรู้สึก ตลอดจนการรับรู้และมุมมองที่มีต่อส่วนงานหน่วยงาน และ/หรือมหาวิทยาลัย ☐ เป็นความเสี่ยงที่อาจบั่นทอนภาพลักษณ์ของส่วนงาน หน่วยงานและ/หรือมหาวิทยาลัย ☐ เป็นความเสี่ยงที่อาจถูกสื่อมวลชนนำไปเผยแพร่จนเกิดผลกระทบทางลบต่อส่วนงาน หน่วยงาน และ/หรือมหาวิทยาลัย	<ul style="list-style-type: none"> ข่าวเชิงลบของหน่วยงานแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว นิสิต อาจารย์และบุคลากรขาดความรับผิดชอบ และความรู้เท่าทันในการใช้สื่อ จนส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

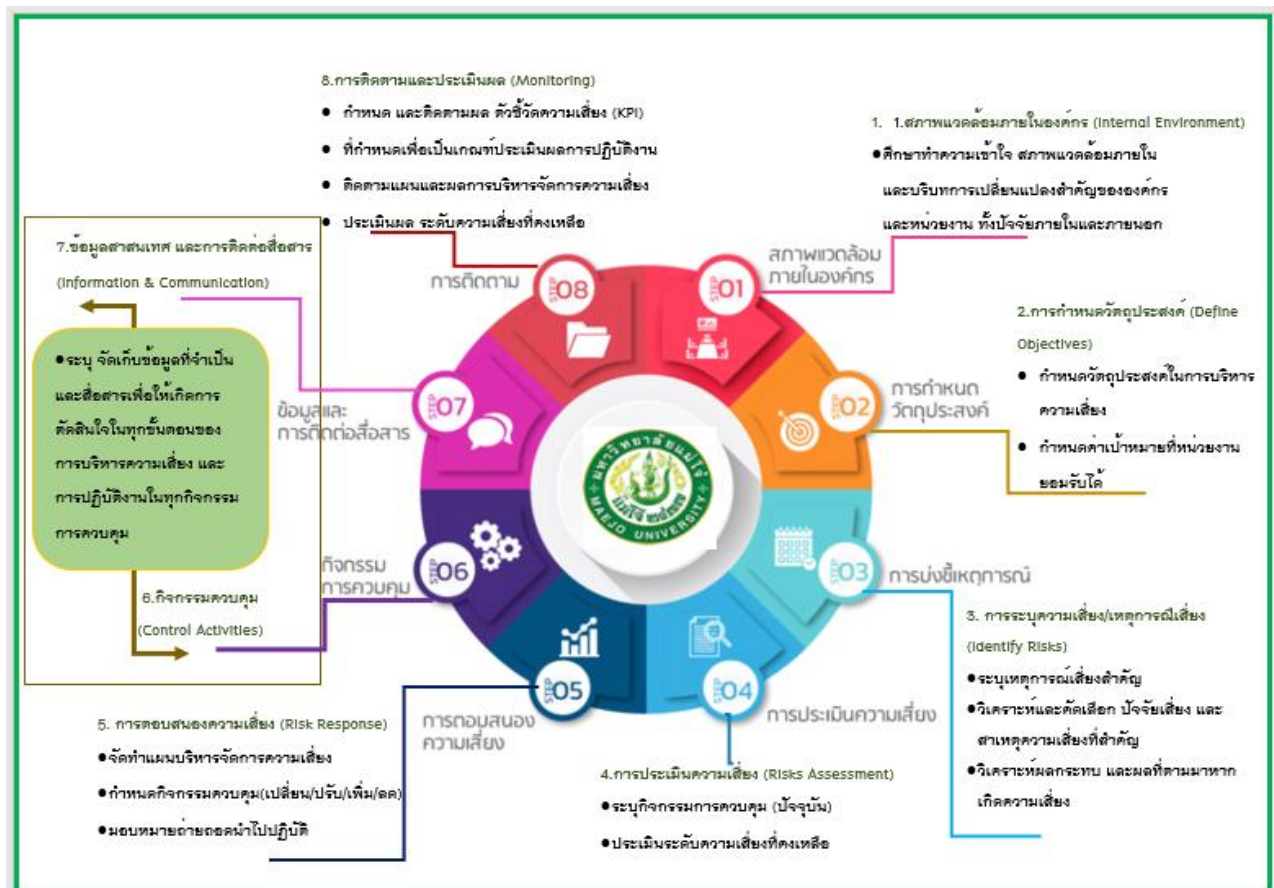
ส่วนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีขั้นตอนและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการ โดยใช้แนวทางกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO หรือ COSO-ERM Framework เป็นแนวทางในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีขั้นตอนและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการออกเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)
3. การระบุเหตุการณ์เสี่ยง (Risk Event Identification)
4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
5. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)
6. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)
7. ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)
8. การติดตามและการประเมินผล (Monitoring)

แผนภาพขั้นตอนและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ในการดำเนินการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 นั้น ได้มีการกำหนดกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์การบริหารจัดการความเสี่ยงทั้ง 3 ข้อที่มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์และเป้าหมายตามแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2565-2569) และแผนปฏิบัติการมหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการบริหารจัดการและการบริหารจัดการความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย ผู้บริหารรวมถึงบุคลากรทุกคนจะต้องมีความเข้าใจที่ถูกต้อง ตรงกัน เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจในการบริหารจัดการ และการดำเนินการที่สำคัญร่วมกันเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ สภาพแวดล้อมภายในที่นำมาใช้เป็นองค์ประกอบได้แก่ วัฒนธรรมองค์กร ค่านิยม นโยบายของผู้บริหาร แนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังรวมถึงการทำทำความเข้าใจในบริบทการเปลี่ยนแปลงสำคัญขององค์กรและส่วนงาน ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อมหาวิทยาลัย ซึ่งจะทำให้สามารถเข้าใจบริบทสถานการณ์ของมหาวิทยาลัย โดยใช้การวิเคราะห์ SWOT เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ ซึ่งช่วยให้ผู้บริหารรู้ถึงจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน มองเห็นโอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอกตลอดจนผลกระทบต่อการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

บริบทแวดล้อมที่สำคัญของมหาวิทยาลัย (SWOT)

<p>จุดแข็ง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ความเชี่ยวชาญด้านการเกษตร • มีองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม • เครือข่ายศิษย์เก่าที่เข้มแข็ง • การสนองงานโครงการพระราชดำริ โครงการหลวงอย่างต่อเนื่อง • ได้รับการยอมรับจากเกษตรกร ภาครัฐ เอกชน • พื้นที่กว้างขวางทั้ง 3 พื้นที่ • มีบุคลากรจำนวนมากที่มีวุฒิการศึกษาสูง และมีความเชี่ยวชาญหลากหลาย • อัตลักษณ์ของบัณฑิตที่เป็นนักปฏิบัติ อดทน สู้งาน • ความหลากหลายของศาสตร์ คณะ สาขาวิชา • โครงสร้างพื้นฐาน อาคาร ห้องปฏิบัติการ ฟาร์ม ครัวภัณฑ์ ไอที 	<p>จุดอ่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> • คุณภาพของนักศึกษาที่รับเข้า • งบประมาณ รายได้ลดลง ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น • ผลงานวิชาการที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ • จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ • การบูรณาการข้ามศาสตร์ • ความสามารถเชิงวิชาการ และทักษะต่างประเทศของบัณฑิต • โครงสร้างและกฎระเบียบบางอย่างไม่เอื้อต่อการแสวงหารายได้ และความไม่คล่องตัว • ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา
<p>โอกาส</p> <ul style="list-style-type: none"> • ความเชี่ยวชาญที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ อว. ภาค และจังหวัด • ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยที่ชัดเจน และสอดคล้องกับจุดเน้นความเป็นเลิศ • ความใส่ใจเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยของอาหาร • ยุทธศาสตร์ของประเทศและจังหวัดที่เน้นเกษตร อาหาร และการท่องเที่ยว • วิถีชีวิตใหม่ (New Normal) • โลกยุคดิจิทัล • สังคมผู้สูงอายุ • เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษานานาชาติ • การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 	<p>อุปสรรค</p> <ul style="list-style-type: none"> • วิกฤติโควิด-19 • แนวโน้มจำนวนผู้เรียนในวัยเรียนที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง • แนวโน้มการได้รับงบประมาณแผ่นดินที่ลดลง • สถาบันอุดมศึกษาขนาดใหญ่ในพื้นที่ใกล้เคียงทั้ง 3 พื้นที่ • ความสนใจในสาขาวิชาและอาชีพเกษตรของคนรุ่นใหม่ • กฎระเบียบบางอย่างของประเทศ ไม่เอื้อต่อการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับที่มีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์

ที่มา : แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2565-2569)

ประเมินการทุจริต งบ. 2565

2. การระบุเหตุการณ์เสี่ยง (Risk Event Identification) / การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)/การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)/ กำหนดกิจกรรมการควบคุม (Control Activities) (การทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม)

เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม ประจำปีงบประมาณ 2565

ประเด็น ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุความเสี่ยง	ค่าคะแนนความเสี่ยง (ก่อน) ดำเนินงาน				แนวทางการจัดการ	มาตรการ	คำอธิบาย
		โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	คะแนน RISK	ระดับ Risk			
เกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	1. การกระทำผิดจริยธรรมในการดำเนินการวิจัย (การคัดลอกผลงานของผู้อื่น, การทุจริตในการบริหารจัดการเงินทุนวิจัย)	2	2	4	ปานกลาง	1. จัดให้มีการรับข้อร้องเรียน เข้า กระบวนการรับข้อร้องเรียน โดยผ่าน คณะกรรมการพิจารณารับข้อร้องเรียนฯ เพื่อดำเนินการให้ทันต่อเวลา และทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนการกำหนด มาตรการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้แจ้งเบาะแส	1. สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ	ให้มีการขับเคลื่อนสร้าง วัฒนธรรมขององค์กรในการ ต่อต้านการรับสินบน โดยผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน แสดงเจตนาชัดเจนในการ ต่อต้านการรับสินบน เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารระดับ รองลงมาตลอดจน บุคคลากรทุกระดับในส่วน

	2. ความเสี่ยงที่จะมีบุคลากรทุจริต เช่น รับสินบน คอร์รัปชั่น ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	2	2	4	ปานกลาง	2. รณรงค์ และส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรทุกหน่วยงานมีคุณธรรมและดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ 3. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต		งานให้มีการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม
	3. การทุจริตด้านการรับเงิน	1	2	2	ต่ำ	ติดตามและกำกับดูแลกิจกรรมการควบคุมอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 1. บันทึกการรับเงินเข้าระบบ ERP ระบบการเงินรับ (e-Fin) ทุกวัน และนำเงินฝากธนาคารในวันถัดไป 2. จัดทำใบนำส่งภายในวันถัดไปหลังจากที่นำเงินฝากธนาคาร 3. รายงานข้อมูลในรายงานนับเงินสดย่อยประจำวัน 4. แบ่งแยกหน้าที่ด้านผู้รับเงินกับผู้บันทึกบัญชีออกจากกัน 5. รายงานทางการเงิน (รายรับ-รายจ่าย) ทุกไตรมาส	2. การรับของขวัญ/สินน้ำใจ/ค่าอำนวยความสะดวก	ห้ามบุคคลภายในส่วนงานหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวรับของขวัญ/สินน้ำใจ/ค่าอำนวยความสะดวก หรือสินทรัพย์ หรือประโยชน์อื่นใด กรณีมีการให้โดยเสน่หา ที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว เสียสละให้ปฏิเสธการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดทั้งสิ้น

<p>4. การทุจริตในการจัดซื้อ/จัดจ้างพัสดุระหว่างผู้จัดหาพัสดุและผู้รับจัดหาพัสดุ</p>	1	2	2	ต่ำ	<p>ติดตามและกำกับดูแลกิจกรรมการควบคุมอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุให้เหมาะสมกับพัสดุที่ได้รับอนุมัติให้จัดหา 2. ตรวจสอบรายละเอียดการจัดซื้อจัดจ้างโดยมีขั้นตอนการอนุมัติเป็นลำดับขั้นโดยเริ่มจากผู้ขอจัดหา ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ หัวหน้าหน่วยพัสดุ หัวหน้างานคลังและพัสดุ ผู้อำนวยการ รองคณบดีที่ได้รับมอบหมาย และคณบดี เพื่อป้องกันการทุจริต 3. เมื่อมีการจัดหาพัสดุ จะทำการเปรียบเทียบราคาให้มีความคุ้มค่าและเหมาะสม 	<p>3. สร้างเครือข่าย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เสริมสร้างพัฒนาเครือข่ายของหน่วยงาน ตลอดจนภาคประชาชน ให้เป็นเครือข่ายเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแส 2. เปิดช่องทางการรับแจ้งเบาะแส 3. กำหนดมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้แจ้งเบาะแส
<p>5. การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ส่วนตัว กลุ่มหรือพวกพ้อง</p>	3	4	12	สูง	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ 	<p>4. เฝ้าระวังความเสี่ยง</p>	<p>ความเสี่ยงต่อการรับสินบนของเจ้าหน้าที่ที่อาจเปลี่ยนแปลงได้เสมอ ต้องมีการทบทวนประเมินผล มาตรการป้องกันการรับสินบนเป็นระยะเพื่อปรับปรุงพัฒนามาตรการให้เหมาะสมกับสถานการณ์</p>

: เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมที่มีค่าคะแนนสูง-สูงมาก ที่ต้องนำมาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565

ประเภทความเสี่ยง : ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ (Compliance Risk)

ประเด็นความเสี่ยง : เกิดการทุจริตในการนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัวกลุ่มหรือพวกพ้อง (ผู้รับผิดชอบประเด็นความเสี่ยง : รองอธิการบดีที่กำกับดูแลด้านบริหาร/กฎหมาย รองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินยวง)

ปัจจัยเสี่ยงภายใน	ปัจจัยเสี่ยงภายนอก	ผลกระทบความเสี่ยงต่อมหาวิทยาลัย
1. การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ส่วนตัว กลุ่ม หรือพวกพ้อง 2. บุคลากรขาดความเข้าใจ กฎ ระเบียบ กระบวนการ ขั้นตอนในการยืมทรัพย์สินของราชการ	1. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงของ กฎ ระเบียบ ในส่วนของการใช้ ทรัพย์สินของราชการ รวมถึงมี กฎ ระเบียบ หลายฉบับแยก แตกต่างกันไป ยกตัวอย่างเช่น 1) การยืมพัสดุ ครุภัณฑ์ ใช้ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วย การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พัสตุดภาครัฐ พ.ศ.2560 (ข้อ 207, ข้อ 208 , ข้อ 209, ข้อ 210, ข้อ 211) 2) การยืมใช้รถราชการใช้ระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถ ราชการ พ.ศ. 2523 และที่แก้ไข เพิ่มเติม เป็นต้น	1. ภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส ความเชื่อมั่น ของมหาวิทยาลัย 2. สูญเสียด้านเวลาและ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน

การกำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยง/ตัวบ่งชี้ความเสี่ยง/สัญญาณเตือนภัย (KRI):

(KRI) 1 : จำนวนการร้องเรียนการทุจริตในการใช้ทรัพย์สินของราชการ

* ประเด็นความเสี่ยงมาจาก คะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ผลการประเมิน ITA ในตัวชี้วัดที่ 4 การใช้ทรัพย์สินของราชการ = 75.12 คะแนน และ ตัวชี้วัดที่ 5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต = 72.74 คะแนน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ผลการประเมิน ITA ในตัวชี้วัดที่ 4 การใช้ทรัพย์สินของราชการ = 82.97 คะแนน และ ตัวชี้วัดที่ 5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต = 83.05 คะแนน*

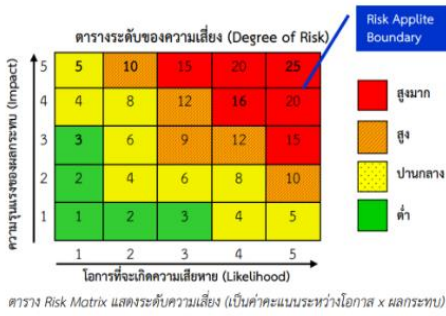
KRI	Risk Limit (เพดานความเสี่ยง)	
	Risk Appetite (เป้าหมายความเสี่ยงที่ยอมรับได้)	Risk Tolerance (ช่วงเบี่ยงเบนจากเป้าหมายที่ยอมรับได้)
1	จำนวนการร้องเรียนการทุจริตในการใช้ทรัพย์สินของราชการ จำนวน 0 ครั้ง	จำนวนการร้องเรียนการทุจริตในการใช้ทรัพย์สินของราชการ จำนวน 0-1 ครั้ง

เกณฑ์การประเมินระดับความเสี่ยง: โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย และความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย Likelihood	ระดับ	ความรุนแรงของผลกระทบ Impact
5 สูงมาก	จำนวนการร้องเรียนการทุจริตในการใช้ทรัพย์สินของราชการ จำนวนมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป	5 สูงมาก	☐ เป็นข่าวทางสถานีโทรทัศน์/สื่อสิ่งพิมพ์/สื่อสังคมออนไลน์ เสียภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส ความเชื่อมั่น ☐ เกิดความสูญเสียเวลาและทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินตั้งแต่ 10 ล้านบาท ขึ้นไป
4 สูง	จำนวนการร้องเรียนการทุจริตในการใช้ทรัพย์สินของราชการ จำนวน 3 ครั้ง	4 สูง	☐ เป็นข่าวบนสื่อสังคมออนไลน์ เสียภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส ความเชื่อมั่น ในการบริหารงานระดับประเทศ ☐ เกิดความสูญเสียเวลาและทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินตั้งแต่ 7,000,000 บาท – 10,000,000 บาท
3 ปานกลาง	จำนวนการร้องเรียนการทุจริตในการใช้ทรัพย์สินของราชการ จำนวน 2 ครั้ง	3 ปานกลาง	☐ เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ภายในมหาวิทยาลัย เสียภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส ความเชื่อมั่น ☐ เกิดความสูญเสียเวลาและทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินตั้งแต่ 3,000,000 บาท – 7,000,000 บาท
2 น้อย	จำนวนการร้องเรียนการทุจริตในการใช้ทรัพย์สินของราชการ จำนวน 1 ครั้ง	2 น้อย	☐ ไม่เกิดเป็นข่าว เสียภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส ความเชื่อมั่น ในการบริหารงานภายในมหาวิทยาลัย ☐ เกิดความสูญเสียเวลาและทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินตั้งแต่ 1,000,000 – 3,000,000 บาท
1 น้อยมาก	ไม่เกิดการร้องเรียนการทุจริตในการใช้ทรัพย์สินของราชการขึ้นเลย	1 น้อยมาก	☐ ไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส ความเชื่อมั่นของมหาวิทยาลัย ☐ เกิดความสูญเสียเวลาและทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท

ประเมินระดับความเสี่ยง

สูตร :

$$\text{โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย} \times \text{ผลกระทบของความเสี่ยง} = \text{ค่าคะแนนความเสี่ยง}$$

ระดับความเสี่ยง				ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้				วิธีการจัดการ risk
โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	คะแนน risk	ระดับ risk	โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	คะแนน risk	ระดับ risk	
3	4	12	สูง	1	1	1	ต่ำ	ลดความเสี่ยง

กิจกรรม/มาตรการควบคุมความเสี่ยง

มาตรการ/กิจกรรมควบคุม	ผู้รับผิดชอบ
1. จัดให้มีการรับข้อร้องเรียน เข้ากระบวนการรับข้อร้องเรียน โดยผ่านคณะกรรมการพิจารณาข้อร้องเรียน เพื่อดำเนินการให้ทันต่อเวลา และทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนการกำหนดมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้แจ้งเบาะแส	☐ รองอธิการบดีที่กำกับดูแลด้านบริหาร (รองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินยวง) ☐ ผู้อำนวยการกองกลาง (ส่วนงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองกลาง)
2. รณรงค์ และส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรทุกหน่วยงานมีคุณธรรมและดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เช่น เผยแพร่กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องทุกช่องทาง	☐ รองอธิการบดีที่กำกับดูแลด้านกฎหมาย (รองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินยวง) ☐ หัวหน้าฝ่ายกฎหมาย (ส่วนงานผู้รับผิดชอบหลัก : ฝ่ายกฎหมาย)
3. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	
4. จัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ	☐ ผู้ช่วยอธิการบดีด้านการเงินการคลัง (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ สัมฤทธิ์สกุล) ☐ ผู้อำนวยการกองคลัง ☐ หัวหน้างานพัสดุ (ส่วนงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองคลัง)

3. ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)

มหาวิทยาลัยมีการถ่ายทอดแผนบริหารความเสี่ยงระดับมหาวิทยาลัยสู่ส่วนงาน/หน่วยงาน เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร และได้กำหนดให้ส่วนงาน/หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยทุกส่วนงาน/หน่วยงาน จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับนโยบายบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย โดยพิจารณาประเด็นความเสี่ยงในแผนบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยที่เป็นบริบท

เดียวกันกับส่วนงาน/หน่วยงาน ให้ส่วนงานวิเคราะห์และเลือกนำไปจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงระดับส่วนงาน รวมถึงให้ส่วนงานจัดทำแผนที่สอดคล้องกับนโยบายมหาวิทยาลัย และเป็นบริบทของแต่ละส่วนงาน/หน่วยงาน โดยการจัดทำแผนในระดับส่วนงาน/หน่วยงาน จะต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการบริหาร และคณบดี/ผู้อำนวยการหรือเรียกอย่างอื่นที่เทียบเท่าของส่วนงาน/หน่วยงาน และรายงานผลการบริหารความเสี่ยงต่อมหาวิทยาลัยทราบทุกปี

4. การติดตามและการประเมินผล (Monitoring)

การติดตามและประเมินผล เป็นอีกขั้นตอนที่มีความสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้กลไกกระบวนการบริหารความเสี่ยงขับเคลื่อนไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ทราบถึงสถานะของการจัดการ การดำเนินการตามกิจกรรมควบคุมว่ามีการดำเนินการตามที่มอบหมายไว้หรือไม่? มีผลการดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่? ผลดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (KRI) ซึ่งเป็นเสมือนตัวเตือนภัย ตัวบ่งชี้ก่อนเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงมีแนวโน้มในระดับที่น่ากังวลใจหรือไม่อย่างไร? รวมถึงผลประเมินระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ว่าสามารถลดลงในระดับที่หน่วยงานยอมรับได้แล้วหรือยัง? เพื่อให้เกิดการตัดสินใจพิจารณาทบทวนในการปรับเปลี่ยนแผนจัดการกิจกรรมควบคุมและสั่งการมอบหมายดำเนินการที่สำคัญที่สอดคล้อง และทันต่อสถานการณ์ ดังนี้

1. กำหนด และติดตามผล ดัชนีตัวบ่งชี้/ตัวชี้วัดความเสี่ยง (KRI)
2. ติดตามการนำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงไปปฏิบัติ และผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
3. ประเมินผลระดับความเสี่ยงที่คงเหลือ เทียบกับระดับความเสี่ยงที่หน่วยงานยอมรับได้
4. ประเมินผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนด
5. พิจารณาทบทวน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ หรือแผนบริหารจัดการความเสี่ยง กิจกรรมควบคุม (เพิ่มเติม) ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์
6. รายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงตามรอบระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด (6 เดือน/ 9 เดือน /12 เดือน)
7. รายงานข้อมูลกิจกรรมที่ได้ดำเนินการตามแผน /รายงานผล KRI
8. วิเคราะห์แนวโน้มผลการบริหารความเสี่ยง เป็นไปตามแผน /หรือมีปรับแผน /ปรับกิจกรรม
9. ประเมินระดับความเสี่ยงภายหลังการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ภาคผนวก

คำสั่งมหาวิทยาลัยแม่โจ้
ที่ ๑๕๑๗ / ๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยแม่โจ้

อนุสนธิตามคำสั่งมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ ๑๕๒๔/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และคำสั่งมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ ๑๔๔๙/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (เพิ่มเติม) ไปแล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและให้คำสั่งมหาวิทยาลัยแม่โจ้เป็นปัจจุบัน มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงให้ยกเลิกคำสั่งมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ ๑๕๒๔/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และคำสั่งมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ ๑๔๔๙/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ และแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยงมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ดังนี้

๑. รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวัฒน์ โยภาสพัฒนกิจ)	ประธานกรรมการ
๒. รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินยวง)	รองประธานกรรมการ
๓. รองอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภูมิ สุขภู)	กรรมการ
๔. รองอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทาวิน มะโนชัย)	กรรมการ
๕. ผู้ช่วยอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยศ สัมฤทธิ์สกุล)	กรรมการ
๖. ผู้ช่วยอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิโรจน์ สิ้นณรงค์)	กรรมการ
๗. ผู้ช่วยอธิการบดี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา ศรีนฤวรรณ)	กรรมการ
๘. ผู้ช่วยอธิการบดี (อาจารย์ ดร.สุคเขต สกุสทอง)	กรรมการ
๙. รองคณบดีคณะบริหารธุรกิจ ฝ่ายวางแผน	กรรมการ
	๑๐. รองคณบดี...

-๒-

๑๐. รองคณบดีคณะศิลปศาสตร์ ฝ่ายวางแผนและติดตามประเมินผล	กรรมการ
๑๑. รองคณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร ฝ่ายวางแผนและประกันคุณภาพ	กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการอุทยานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเกษตรและอาหาร	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการกองแผนงาน	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการกองพัฒนาศุภภาพ	กรรมการและเลขานุการ
๑๗. นางสาวนิตยา ใจกันทา	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๘. นางสาวกนึ่งฤทัย บุญสวย	ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดวางกำหนดนโยบาย วิธีการ และระยะเวลาการรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัย
๒. จัดทำแผนและพิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง และจัดทำระบบการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัย
๓. อำนวยการในการประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายใน
๔. ประสานงานการประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในกับหน่วยงานในมหาวิทยาลัย
๕. กำหนดแนวทางในการประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ในภาพรวมของมหาวิทยาลัย
๖. จัดให้มีการติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานตามนโยบายด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายในที่กำหนดไว้
๗. รวบรวม พิจารณาอภิปราย และสรุปผลการประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน
๘. จัดทำรายงานการประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระพล ทองมา)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้